

APLICACIÓNS AÉREAS DE PRODUTOS FITOSANITARIOS

Normativa

O Real Decreto 1311/2012, do 14 de setembro, polo que se establece o marco de actuación para conseguir un uso sustentable dos produtos fitosanitarios, prohíbe de forma xeral todos os tratamentos aéreos, salvo nos seguintes casos especiais:

1- Só poderán realizarse as aplicacións aéreas autorizadas polo órgano competente da comunidade autónoma onde vaian realizarse, ou as que sexan promovidas pola propia administración tanto para o control de pragas declaradas de utilidade pública, como para o control doutras pragas en base a razóns de emerxencia. Será en calquera caso condición necesaria para a súa realización que non se dispoña dunha alternativa técnica e economicamente viable, ou que as existentes presenten desvantaxes en termos de impacto na saúde humana ou o medio ambiente.

2- As aplicacións aéreas realizaranse segundo as condicións xerais que se establecen no anexo VI.

3- Os tratamentos realizaranse con produtos fitosanitarios autorizados para o cultivo e praga de que se trate, e aprobados especificamente para aplicación aérea polo Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente. Debido á escaseza de produtos expresamente autorizados para aplicación aérea, o Ministerio poderá conceder unha autorización excepcional de produtos fitosanitarios por motivo de emerxencia fitosanitaria.

Procedemento

Solicitude de autorizacións especiais de aplicacións aéreas.

A solicitude de autorización presentarase ante a Dir. Xeral de Gandarías, Agricultura e Industrias Agroalimentarias da Consellería do Medio Rural. Poderán presentar a solicitude particulares, agrupacións de produtores, ou as empresas que vaian realizar a aplicación. A solicitude irá acompañada dun plan de aplicación que deberá ser aprobado pola Dirección Xeral de Gandarías, Agricultura e Industrias Agroalimentarias .

O plan de aplicación previsto irá asinado por unha persoa con titulación universitaria habilitante (entre outras, enxeñeiro agrónomo, enxeñeiro técnico agrícola, enxeñeiro de montes, enxeñeiro técnico forestal), e o seu contido axustarase, polo menos, ao establecido no anexo VII do Real Decreto 1311/2012 .

O Servizo de sanidade Vexetal realizará a ordenación e instrución dos expedientes de autorización e levará unha base de datos das solicitudes. Ademais, realizará un seguimento das aplicacións aéreas que poderá incluírse no marco dos controis oficiais de cumprimento da normativa vixente en materia de produtos fitosanitarios.

O contido do plan de aplicación que han de elaborar os interesados, de acordo co establecido polo Anexo VII do Real Decreto 1311/2012, do 14 de setembro, e que deberán acompañar á súa solicitude, é o seguinte:

1. Datos xerais relativos aos Solicitantes.

Deberanse detallar/incluír os seguintes datos relativos aos solicitantes de aplicacións aéreas de produtos fitosanitarios:

- Denominación da entidade solicitante.
- Representante legal e acreditación da súa representación (no caso de que dita información non estea xa en poder da administración).
- Fotocopia do DNI ou CIF.
- Tipo de entidade (API, ATRIA, Cooperativa, empresa de aplicación aérea,...)
- Sede social da entidade solicitante.
- Datos de contacto (teléfono, fax, correo electrónico...etc).

2. Director do tratamento.

Deberase identificar o director do tratamento, achegando fotocopia da titulación universitaria que posúe ou declaración responsable respecto diso.

3. Compañía aérea que realiza as aplicacións.

Deberase indicar o número de inscrición no Rexistro Oficial de Establecementos e Servizos Praguicidas da empresa que realizará as aplicacións aéreas de produtos fitosanitarios, verificándose que a mesma se atopa debidamente autorizada e indicando as matrículas dos avións que participarán nas aplicacións.

4. Cultivo a tratar.

Identificarase o cultivo obxecto dos tratamentos.

5. Organismos nocivos obxecto do tratamento.

Identificarase o organismo ou organismos nocivos obxecto do tratamento.

6. Produtos fitosanitarios a utilizar.

Indicaranse os produtos fitosanitarios que se empregarán, indicando a súa composición, nome comercial e número de inscrición no Rexistro Oficial de Produtos e Material Fitosanitario. Devanditos produtos fitosanitarios deberán estar expresamente autorizados para a súa utilización mediante medios aéreos.

7. Dosificación.

Indicarase a dosificación programada para cada un dos produtos fitosanitarios propostos, expresada como a cantidade para empregar de produto comercial por hectárea, verificándose que se axusta ao establecido na súa folla de rexistro.

8. Dose de aplicación.

Indicarase a dose de aplicación programada para cada un dos produtos fitosanitarios propostos, expresada como o volume de caldo de aplicación que se aplicará por hectárea, verificando que se axustada ao establecido na folla de rexistro.

9. Identificación das pistas utilizadas para a realización dos tratamentos.

Identificaranse as pistas que se ten previsto utilizar para a execución das aplicacións que constitúen o obxecto do plan de aplicación, indicando as súas coordenadas UTM, e para as que se deberá solicitar a autorización expresa dos seus propietarios no caso de que non sexa propiedade da empresa que executará as aplicacións.

10. Datat de tratamento.

Deberanse indicar as datat previstas para o inicio e a finalización da execución das aplicacións programadas.

11. Memoria xustificativa da realización por medios aéreos.

Os solicitantes deberán presentar unha memoria xustificativa sobre a inviabilidade de realizar o control da praga por outros medios ou, no seu caso, das vantaxes que representa a aplicación aérea desde o punto de vista da saúde humana, residuos, económico, ambiental .

12. Información da zona de tratamento.

O plan de aplicación incluírá mapas da zona de tratamento, polo menos a escala 1:25.000, e unha base de datos en formato electrónico, excel ou access ou similares, na que se indiquen as referencias SIGPAC de cada un dos recintos dos que pode ser obxecto a aplicación, así como os titulares dos cultivos dos mesmos. Identificaranse tamén as zonas de exclusión situadas na zona de tratamento como poden ser as parcelas destinadas a agricultura ecolóxica, espazos naturais protexidos, cursos de auga, núcleos poboados ou parcelas destinadas ao mesmo cultivo do que é obxecto a aplicación e non incluídas na solicitude, establecéndose unha banda de seguridade de 100 metros ao seu ao redor.

13. Pulverizacións colectivas

Naqueles casos nos que se realicen pulverizacións colectivas, deberase solicitar a autorización expresa de cada un dos agricultores titulares dos cultivos obxecto da solicitude ou do representante legal da entidade que os agrupe no seu caso.

14. Información sobre a execución das aplicacións aéreas a outros interesados.

Os solicitantes deberán detallar as medidas que aplicarán para a informar sobre a realización das aplicacións aéreas a outros interesados, tales como concellos, asociacións agrarias, oficinas comarcais Agrarias ou apicultores.

15. Información adicional

Os solicitantes deberán detallar calquera outra información que se considere imprescindible para garantir a correcta aplicación aérea de produtos fitosanitarios e mitigar os posibles riscos sobre a saúde humana e do medio ambiente.

Requisitos

Condições xerais que han de cumprir as aplicacións aéreas de produtos fitosanitarios para a súa autorización.

A continuación detállanse as condicións xerais que han de cumprir as aplicacións aéreas de produtos fitosanitarios para a súa aprobación, segundo o establecido no Anexo VI do Real Decreto 1311/2012.

1. Director de tratamento.

Designarase un director de tratamento cuxa función será velar por que se cumpre o establecido no plan de aplicación. O director de tratamento deberá estar en posesión de titulación universitaria habilitante.

2. Empresa de tratamentos aéreos.

Sen prexuízo da normativa vixente en materia de aviación civil e comercial que deben cumprir as empresas que efectúen tratamentos fitosanitarios con medios aéreos, esixírase que a empresa estea inscrita na correspondente sección do Rexistro da comunidade autónoma onde se atope o domicilio social da empresa.

As empresas deberán ter en vigor no momento de efectuar os tratamentos as correspondentes pólizas de seguros de responsabilidade civil e química das aeronaves.

3. Aeronaves para o tratamento.

Sen prexuízo da normativa existente en materia de aviación civil e comercial que deben cumprir as aeronaves para tratamentos fitosanitarios, ademais dos correspondentes

certificados de estar en perfectas condicións de voo e pasar as revisións pertinentes, esixirase o seguinte:

– Ir provistas de emisora terra-aire, cun equipo completo para transmitir e recibir desde o posto de control en terra, sendo imprescindible a conexión permanente entre o piloto e o persoal de terra. Estes equipos revisaranse diariamente comprobando o seu correcto funcionamento.

– Ir provistas de sistemas de posicionamento global (GPS) que contén cun servizo de corrección diferencial en tempo real correctamente configurado (DGPS), así como todos os equipos necesarios a instalar nos avións que permitan planificar previamente os voos e discriminar zonas a tratar das que non son obxectivo do tratamento, así como a determinación de zonas de seguridade por diferentes causas (cultivos ecolóxicos, canles de auga, espazos de especial protección ambiental, etc.).

– Ir provistas de sistemas coa suficiente capacidade de almacenamento de datos para gravar os datos dos tratamentos efectuados (doses, pasadas de tratamentos, etc.), e gardar esta información georeferenciada en UTM (preferentemente formato «shapefile») durante un período mínimo de 3 anos, estando a disposición do órgano competente en caso de inspección.

– Ir provistas de equipos que permitan controlar a dosificación do produto aplicado (tipo «flowmeter»).

4. Equipos de aplicación de fitosanitarios.

Os equipos de aplicación terán que estar en cada momento en perfectas condicións de funcionamento e mantemento e correctamente calibrados, para garantir unhas dosificacións exactas. Estes equipos deberán pasar a inspección técnica establecida na normativa correspondente.

5. Persoal.

Sen prexuízo da normativa existente en materia de aviación civil e comercial que deben cumprir os pilotos, todo o persoal, máis aquel que se encargue das funcións de carga dos avións e a manipulación dos produtos fitosanitarios, deberá ter a capacitación adecuada para aplicación e manipulación destes produtos que estableza a normativa en vigor, capacitación que deberá estar acorde coa súa responsabilidade no tratamento e coa toxicidade dos produtos empregados. O persoal deberá estar en disposición de acreditar a devandita capacitación na propia pista de tratamentos ante a órgano competente.

En todo tratamento fitosanitario por medios aéreos, na zona de carga das aeronaves, o persoal estará composto como mínimo por unha persoa titular do carné de usuario profesional de produtos fitosanitarios de nivel básico e polo piloto, que será titular do carné de usuario profesional de produtos fitosanitarios de nivel piloto agroforestal.

Así mesmo, en cumprimento da normativa vixente en prevención de riscos laborais, todo o persoal participante nos tratamentos fitosanitarios levará o correspondente Equipo de Protección Individual, cuxa composición dependerá do grao de implicación e actuacións a levar a cabo por cada unha das persoas actuantes dentro do conxunto de operacións de que consta o tratamento fitosanitario.

6. Realización do tratamento.

Os tratamentos realizaranse seguindo as condicións establecidas no plan de aplicación autorizado polo órgano competente.

Diariamente, antes do inicio do tratamento, é dicir, antes da carga do produto fitosanitario, deberase comprobar que todos os equipos de aplicación de fitosanitarios e de posicionamento global funcionan adecuadamente, non existindo fugas nin un mal funcionamento dos aparellos.

Non se aplicarán produtos fitosanitarios por medios aéreos sobre núcleos urbanos ou masas de auga (ríos, lagoas ou encoros), asentamentos apícolas nin cultivos ecolóxicos non obxecto de tratamento, deixando ao seu ao redor unha franxa de seguridade mínima de 100 m metros na cal non poderá realizarse ningún tratamento por medios aéreos. En casos debidamente xustificadas no plan de aplicación autorizado pola órgano competente, esta distancia podería reducirse.

Non se autorizarán aplicacións aéreas nas zonas incluídas na Rede de Espazos Protexidos de Galicia (é dicir parques nacionais e naturais, e contornas da máxima protección). Nos espazos naturais incluídos na Rede Natura 2000 (ZEPA, LIC) quedan condicionadas ao informe de afección emitido polo Servizo de Conservación da Natureza.

No caso de que durante o transcurso da aplicación xurda algún problema mecánico ou técnico que condicione o correcto tratamento deberase volver á zona de carga das aeronaves, interrompéndose os tratamentos ata que devanditos problemas sexan emendados.

A altura de voo e a velocidade de traballo estarán condicionadas polo tipo de aplicación, o cultivo para tratar e a aeronave para utilizar. Devanditos parámetros deberán axustarse, dentro do que a seguridade permita, a uns valores que posibiliten unha óptima distribución do produto, debendo terse especial consideración dos mesmos conforme increméntese o risco de deriva.

Nos camiños e vías de acceso á zona de carga e de tratamento, instaláense sinais específicos advertindo da realización de tratamentos aéreos con produtos fitosanitarios. Estes sinais manteranse ata a finalización dos mesmos.

O tratamento realizarase sempre de acordo coas boas prácticas de tratamentos aéreos establecidas e nivel internacional ou nacional, e en condicións meteorolóxicas adecuadas, de maneira que en caso de empeorar as mesmas de maneira significativa, suspenderase o mesmo ata que se restablezan as condicións adecuadas. Por esta razón, deberán consultarse as previsións meteorolóxicas da zona antes do tratamento.

A empresa aplicadora velará porque a zona de carga de aeronaves quede libre de verteduras e material orixinado no desenvolvemento dos tratamentos, sendo responsable do estado en que quede a devandita zona.

7. Control dos traballos.

Por cada xornada de aplicación, deberase encher un documento acreditativo dos voos realizados que se entregará ao director do tratamento fitosanitario. Devandito documento deberá conter como mínimo os seguintes datos:

- Empresa que realiza o tratamento.
- Matrícula da/s aeronave/s.
- Identificación do piloto/s.
- Data, hora de inicio e de finalización de cada voo.
- Pista desde a que se realizan os tratamentos.
- Produto fitosanitario empregado: nome comercial, número de rexistro e dose aplicada.
- Volume de caldo (litros) aplicado.
- Superficie tratada (de forma aproximada).
- Prazos de seguridade.

- Documentación pertinente relativa á Información georreferenciada en UTM (preferentemente formato «shapefile») dos datos dos tratamentos efectuados, tales como doses ou pasadas de tratamentos.
- Incidencias no desenvolvemento dos tratamentos.

Estes documentos deberán gardarse, polo menos, durante 3 anos nos arquivos da empresa que realice os tratamentos.

A autorización/denegación das solicitudes presentadas será competencia da Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias da Consellería do Medio Rural da Xunta de Galicia

Documentación

Documentación básica que debería manterse en pista:

- Autorización da aplicación aérea
- Documentación das aeronaves, incluídos seguros de responsabilidade civil e química
- Carnés acreditativos co nivel de cualificación suficiente (básico para o persoal auxiliar de terra e de piloto aplicador)
- Copia do plan de aplicación e das posibles modificacións do mesmo que fosen comunicadas ao Servizo de Sanidade Vexetal, por exemplo cambio de datas por motivos meteorolóxicos, así como da documentación anexa ao mesmo, como planos das zonas de tratamento.
- Autorización do propietario para o uso da pista